

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quos effectus habeat Missae sacrificium, & quam intentionem, &
applicationem, sacerdos habere debeat, ut praedicti effectus obtineantur.

6

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

Etum sacrificij vtpote pro fidelibus tantum instituti. Adde praesenti tempore solum in die Parasceves nomine Ecclesiae sacerdotem pro gentibus non baptizatis orare, tum vt indices neminem a passione Christi, quae tunc specialiter commemoratur, exclusum esse. Tum quia eo die sacrificium non offertur, quo factio indicatur orationem pro iis offerri posse, sed non sacrificium.

6. Quod si obicitur textum in cap. Apostolicam sedem, de Presbytero non baptizato, vbi interrogatus Innocent. an possint nomine Ecclesiae orationes fundi pro presbytero qui e vita decessit credens esse baptizatum, cum tamen baptizatus non esset, respondit Episcopo Cremonen. sopitis quaestionibus Doctorem. Partum sententias teneas, & in Ecclesia tua iuges preces, hostiasque Deo offerri iubeas pro presbytero memorato. Nomine autem hostias, sacrificium Missae intellexisse videtur, siquidem in Ecclesia nihil aliud est quod proprie hostia nuncupetur, idque clare denotat testimonium Ambrosii. in orat. de obitu Valentin. Imperatoris decessentis e vita, cum ad baptismum properaret, quo Innocent. quaestionem sibi propositam decidit. Inquit enim Ambrosius. Date manibus sancta mysteria, pio requiem ei poscamus affectu. Date sacramenta caelestia, animam piam nostris oblationibus prosequamur: quae verba sine dubio indicant & Ambrosium, & Innocent. sentire pro hominibus sine baptismo decessentibus, aramen illum desiderantibus sacrificia offerri posse. Id ipsum non leuiter confirmant quae referuntur cap. 20. libri inscripti Ordo Romanus. ibi enim apponitur Missa, quae celebrari consueuerat, cum catechumeni ad baptismum eligebantur, in cuius oratione infra actionem dicitur: Hanc igitur oblationem seruitutis nostrae, sed & cunctae familiae tuae quaesumus Domine, vt placatus accipias, quam tibi offerimus pro famulis, & famulabus tuis, quos ad aeternam vitam, & beatum gratiae tuae donum eligere, atque vocare dignatus es. Cum igitur catechumeni sunt qui fuerant electi, & vocati, pro iis sacrificium conuincitur oblatum esse. Quod expressius significatur in oratione ibidem relata, cum catechumeni in primo scrutinio electi erant. Sic enim sacerdos orabat. Exaudi nos omnipotens Deus, & famulos tuos fidei Christianae primitias huius sacrificij tribus operatione mundari. Offeritur ergo sacrificium pro ipsis catechumenis immediate.

7. Respondeo neque Innocent. neque Ambrosii. de sacrificio fuisse locutus, sed de oratione, vt docuit ibi Glossa in figuracione casus, & de eleemosynis, quae hostiae, & sacrificia saepe nuncupantur. Ea vero quae ex libro Ordo Romanus referuntur, probabilem habent expositionem, si dicas eas orationes, & oblationes non fundi pro famulis, & famulabus electis, nec dum baptizatis, sed pro ipsis qui ab baptismum electi fuerunt, & quibus fuit baptismus collatus. Quod si de catechumenis nondum baptizatis sint intelligenda vt verius videtur, siquidem ex orationes proferebantur antequam illis baptismus esset collatus, respondere debes pro ipsis offerri non immediate & directe, sed mediate, vel offerri pro ipsis, quia eo tempore Ecclesia Romana sequuta est opinionem probabilem, affirmantem pro catechumenis offerri sacrificium posse, a quo vlti rem exactius considerans abstinuit. Neque est inconueniens, quod Ecclesia in iis quae ad sacramentorum administrationem accidentaliter pertinent aliquando quoad factum, & materialiter minus secuta, & veritati conformis processerit, vt latius tradit Valsq. dicta disp. 227. cap. 3. num. 22.

Hucusque diximus de viuis, pro quibus hoc sacrificium nomine Christi, & Ecclesiae offerri potest, superest dicendum de defunctis. Hi namque sunt in quadruplici differentia: Beati, damnati, decessentes sola originali culpa, in purgatorio existentes. Pro beatis namque offerri hoc sacrificium directe non potest, quia neque satisfactione vlla, neque bono aliquo indigent, ideoque dixit Innocent. in cap. cum Marthe de celebrat. Missae. iniuriam facere Martyri qui orat pro Martyre, offertur tamen in illorum memoriam, & honorem, quia non leuiter honorantur Sancti si in gratiarum actionem pro victoriis ab eisdem obtentis sacrificium Missae Deo offeras. Sicuti dixit Trident. sess. 22. cap. 3. Pro damnatis nequaquam sacrificium offerri potest, quia sunt extra statum salutis, neque poena peccatis debita remissionem habere potest, sicuti definitur cap. obuentibus 13. quast. 2. & in conell. Bracharen. 1. cap. 3. Si enim pro iis orationes fundi non possunt, nec sacrificia possunt offerri. Neque his obstat textus in cap. tempus 13. quast. 2. vbi ex August. in Enchirid. cap. 109. & 110. refertur sacrificia offerri pro baptizatis omnibus, pro valde bonis in gratiarum actionem, pro non valde malis in qualemunque viuorum consolationem. Sentit ergo August. pro damnatis sacrificium offerri posse, ij enim tub valde malis videntur intelligendi, sicuti placet Glossa in dicto capite. Non inquam obstat, quia vt ex eodem textu colligitur, solum offerri sacrificium potest pro iis, qui cum in vita essent, sibi prodesse postea sacrificium mererent: at decessentes in mortali nunquam hoc meritum habebunt. Quocirca in diocriter malos, & valde malos existen-

tes in purgatorio intellexit August. qui virtute sacrificij a pena liberantur, vel saltem tolerabilior fit eorum damnatio, quia poena aliquantulum remittitur. Sic explicuit S. Thom. in 4. dist. 45. quast. 2. art. 2. qq. 1. ad 2. Quod si August. pro defunctis valde bonis beatos intellexit, pro non valde malis existentibus in purgatorio, pro valde malis damnatos, dicendum est iudicasse pro omnibus iis sacrificium offerri posse, dum neque in caelo, neque in inferno, neque in purgatorio cognoscuntur esse, vt ipsis pro se modo, quo fieri possit, beatis in honorem & gloriam, existentibus in purgatorio in peccatorum expiationem, damnatis in viuorum consolationem, qua tolerabilior fiat eorum damnatio, tamen poena infligata nulla sit remissio. Pro decessentibus in peccato originali nequaquam sacrificium offerre potes, quia ij inter damnatos computantur, cum sint extra statum salutis, neque ab eo statu liberari possunt. Superest ergo vt solum pro existentibus in purgatorio sacrificium directe offerre possis, tam vt est satisfactorium, quam vt est impetratorium. Ex Trident. sess. 22. c. 2. & can. 3. & in his ferè omnes Doctores conueniunt, quos superuacancum duxi recensere.

PUNCTUM VI.

Quos effectus habeat Missae sacrificium, & quam intentionem, & applicationem sacerdos habere debeat, vt praedicti effectus obtineantur.

1. Triplicem effectum Missae sacrificium habere potest. & qualis sit.
2. An hoc sacrificium remittat peccata mortalia in attrito? Proponitur ratio dubitandi.
3. Communis sententia negat sacrificio hanc virtutem.
4. Soluitur dubitandi ratio.
5. Iustus ex opere operato augmentum gratiae non concedit.
6. Neque immediate peccata venialia remittit.
7. Poenas pro peccatis debitas immediate remittit.
8. Impetratorium est donorum tum spiritualium, tum temporalium.
9. Qui ex praedictis effectibus insalubriter conferantur.
10. An ad hanc concessionem virtutem habeat infinitam? Proponitur negatiua pars.
11. Affertur affirmatiua.
12. Obiectio proponitur, & fit satis.
13. Aequè sacrificium singulis prodest pluribus oblatum, ac si pro singulis oblatum esset.
14. Obiectiones proponuntur, illisque fit satis.
15. Quam dispositionem habere debeant ij, pro quibus sacrificium offertur.
16. De intentione requiritur, vt effectus sacrificij obtineatur.
17. Valide, & licite applicari posse sacrificium sub conditione contingente docuit Nauarra.
18. Verius est oppositum. Et quid Clemens VIII. in hac parte statuit.
19. Executus, & officium defunctorum qualiter pro se possit quis celebrare.

1. Missae sacrificium sicut quodlibet bonum opus triplicem effectum habet, nempe satisfactionem pro culpis commissis, meritum gratiae, & gloriae, & impetrationem alicuius beneficii à Deo conferendi. Hos effectus explicuit Trident. sess. 22. cap. 1. & 2. Offerri autem possunt hi effectus ab oblatione sacerdotis. Tum quatenus Christi personam induit, & nomine Christi sacrificium aeterno Patri offert. Tum quatenus induit personam Ecclesiae, & nomine Ecclesiae sacrificat. Tum quatenus est persona singularis, & nomine proprio sacrificium praesentat. Secundum omnes praedictas rationes ea oblatio & satisfactoria, impetratoria, & meritoria est. Non quia Christus Dominus denuo satisfaciatur, impetret, & mereatur, est enim extra statum denuo satisfaciendi, & merendi, & in multorum sententia impetrandi. Sed quia sacerdos personam Christi gerens, & applicansque illius meritum, satisfactionem, & impetrationem in oblatione ex diuina institutione contenta, satisfaciatur, impetrat, & meretur: impetrat & satisfaciatur, & sibi, & aliis, mereri autem sibi solum potest. Ecclesia vero medio sacerdote offerens pro peccatis suorum fidelium satisfaciatur, illisque beneficia impetrat, mereri tamen nequit, quia nemini à Christo datum est mereri alterius peccati remissionem, nec gratiae augmentum: mereri autem sibi non possunt iusti quatenus hoc sacrificium offerunt, quia in singularum potestate libera non est sacrificium. Quapropter solus sacerdos nomine proprio sacrificium offerens sibi, & aliis impetrare, & satisfaciatur potest, mereri vero sibi tantum. Vide Cordub. lib. 1. quast. 3. Petr. Nauarr. lib. 1. de retri. cap. 2. difficult. 6. & num. 248. in noua edit. Suar. disput. 79. sect. 1. & 2. Valsq. disput. 229. cap. 2. Est

Est autem differentia non levis inter hos effectus; nam effectus provenientes ab oblatione sacerdotis, quatenus gerit personam Christi, & Ecclesie non petunt, nec minuuntur ex indignitate sacerdotis offerentis. Sicuti neque elemosina, quam Dominus elargitur per famulum virtuosum non vitatur ex famuli malitia: effectus vero provenientes ab oblatione sacerdotis, quatenus privata persona est, omnino petuntur ex indignitate posita. Rursus, est alia differentia, quia effectus provenientes ab Ecclesia, & a sacerdote nomine proprio in omni sententia sunt limitati, quia fundantur in sanctitate Ecclesie, & ipsius sacerdotis, quae limitata est, & potius dici debent effectus ex opere operantis, quam ex opere operato, cum non proveniant ex institutione Christi, eiusque promissione. Quocirca in presenti non est sermo de effectibus, quos habere potest Missae sacrificium ex persona sacerdotis privatae, seu ut alij dicunt ex opere operantis, ij enim communes sunt aliis bonis operibus, sed sermo est de effectibus, quos Missae sacrificium vi sua ex divina institutione habet, seu ut dicitur ex opere operato, qui ex indignitate sacerdotis non minuuntur. Hi effectus esse possunt remissionis peccati, gratiae augmentum, cuiuslibet boni spiritualis, vel temporalis imperatorii.

2. Quaestio igitur prima est, an hoc sacrificium virtutem habeat remittendi peccata mortalia saltem in homine arreto, sicuti baptismus, & poenitentia? Ratio dubitandi desumitur ex concilio Tridentino, sess. 22. cap. 2. affirmante hoc sacrificium esse propitiatorium, eoque placatum Deum ingentia crimina, & peccata dimittere, id ipsum testantur communiter Ecclesiae Patres. Ambrosius lib. 3. officiorum, cap. 48. in syn. Cyril. Hierosolymitic. cateches. 5. mystagog. Hieron. epist. 146. ad Damasum. num. 16. D. Thom. in 4. dist. 12. q. 2. art. 2. q. 2. ad 4. & alij quos plena manu referunt Doctores statim referendi. Quod si dicas Concilium, & Patres intelligi debere non de immediata peccatorum remissione, sed de mediata, media inquam poenitentia, quam Deus virtute huius sacrificij concedit? Obstat: quia eo posito sacrificium non esset propitiatorium, sed solum imperatorium; imperaret namque auxilium, quo contritio, & poenitentia de peccatis conciperetur. At Trident. decidit sacrificium & propitiatorium esse, & imperatorium. Ergo non imperatione tantum, sed alia via peccata remittit, atque adeo immediate.

3. Nihilominus communis sententia defendit sacrificium non habere virtutem remittendi peccata mortalia instar sacramenti, sed solum imperandi auxilium poenitentiae, quae remittantur. Sic pluribus relatis firmant Azor. 1. 1. lib. 10. cap. 20. quest. 3. Suarez. 1. 3. in 2. p. disp. 79. sect. 3. et 4. Valq. disp. 228. cap. 2. Petr. Navarra, lib. 2. de restit. cap. 2. difficult. 8. num. 340. et difficult. 9. num. 346. Aegid. de Coninch. q. 83. art. 1. Ratio a priori est, quia hoc sacrificium eam virtutem habere non potest nisi ex institutione. At nullibi constat sic fuisse institutum. Quinimo contrarium non leuiter colligitur ex Trident. dicto cap. 2. ubi explicans modum, quo Deus hoc sacrificio placatus ingentia crimina, & peccata dimittere, inquit; Gratiam, & donum poenitentiae concedens. Non igitur immediate peccata remittit, sicut & sacramentum sed media gratia, & dono poenitentiae. Quod manifestus explicuerat praecedentibus verbis, cum dixit per ipsum (scilicet sacrificium) fieri, ut si eum vero corde, & recta fide, cum metu, & reverentia contriti, ac poenitentes ad Deum accedamus misericordiam consequamur, & gratiam inveniamus in auxilio opportuno; quasi diceret, contritis (contritione inquam imperfecta, de qua idem concilium sess. 14. cap. 4.) & poenitentibus accedentibus ad hoc sacrificium virtute illius auxilium conceditur opportunum, quo misericordiam consequamur, & gratiam inveniant, qua omnia peccata deleantur. A posteriori, seu ab inconuenienti probari supradicta sententia potest, quia si sacrificium instar sacramenti peccata mortalia remitteret offerenti, vel ei pro quo offeritur, confitens peccati mortalis, & sciens sacrificium pro se dimitterat attritus obulisse, vel oblatum esse, iustificaretur. Postea ergo communicare, si videret necessitas communicandi nulla praemissa confessione, nulloque contritionis motu excitato, quia vere communicaret in gratia, quod videtur absurdum. Deinde sequitur sacramentum poenitentiae non esse medium necessarium ad remissionem peccati, siquidem sacrificio ex divina institutione remitti potest, eo enim ipso, quo sacrificium ex divina institutione virtutem habeat remittendi peccata, manifeste inferitur ex divina institutione poenitentiam necessarium non esse ad peccati remissionem.

4. Neque ratio dubitandi viget, cui bene ibi satisfactum est, & ad probationem respondeo, sacrificium Missae esse propitiatorium, & esse imperatorium sub diuersa consideratione, est inquam propitiatorium, quatenus eo placatur Deus, ne peccata vindicet, sed remittit donum poenitentiae concedens; imperatorium est, quatenus eo plura alia beneficia tum spiritualia, tum temporalia imperantur. Adde nullum esse inconueniens hoc sacrificium quatenus est propitiatorium esse imperatorium auxilij poenitentiae, quae remittuntur peccata, cum tamen saepe imperatorium sit, quin propitiatorium sub ea ratione existat.

5. Quaestio secunda, an sacrificium vi sua, & ex opere operato iustis augmentum gratiae immediate concedat? Negant & merito omnes Doctores in supradicta conclusione relati, alius liceret hoc sacrificium offerre pro paruulis baptizatis, ut augmentum gratiae reciperent, quod est inauditum. Deinde posset qui nullum fere opus bonum in vita gessit superare gratia, & gloria eos, qui in vinea Domini multum laborauerunt, si plurima sacra pro eo oblata fuissent. Praeterea si ex vi suae institutionis habet sacrificium instar sacramenti concedere augmentum gratiae, & primam gratiam aliquando concedere poterit, sicuti sacramentum, quod est contra praecedentem conclusionem.

6. Quaestio 3. an saltem peccata venialia hoc sacrificium immediate remittat? Affirmat Canus lib. 2. de locis c. 12. §. qui vero. Azor. 1. p. lib. 10. cap. 20. q. 4. probant argumento deducto ex sacramentalibus, quibus plures Doctores virtutem concedunt peccati venialis remittendi; a fortiori sacrificio Missae est concedenda. Contrarium vetus est, ut docet Suarez. disp. 79. sect. 5. Valq. disp. 228. cap. 3. Aegid. de Coninch. q. 83. art. 1. dub. 8. num. 136. conclus. 2. Quia peccatum veniale cum animae inhaerent, & propria voluntate contractum sit, nullatenus conuenit remitti sine propria voluntatis retractione, & gratiae habitualis infusione; atqui sacrificium non immediate causet retractionem, neque gratiae infusionem. Ergo. Praeterea concilium, & Patres solum affirmant sacrificium esse expiatorium, & propitiatorium, illoque peccata remitti, quin vllam distinctionem faciant de peccatis mortalibus. Si igitur peccata mortalia vi sacrificij immediate non remittuntur, neque venialia remitti debent.

7. Quaestio quarta, an poenas pro peccatis debitas hoc sacrificium immediate remittat? Communis, & certa sententia affirmat, ut videre est apud D. Thom. quest. 79. art. 4. Aegid. de Coninch. quest. 83. art. 1. dub. 8. num. 141. conclus. 4. Petr. Navarra, lib. 2. de restit. capite 2. difficult. 6. num. 338. Suarez disputat. 79. sect. 6. Colligiturque aperte ex Trident. sess. 25. cap. 1. desiniente suffragis fidelium, & maxime hoc sacrificio animas fidelium in purgatorio existentes iuari. Iuari autem non possunt alia via, quam immediata poenarum remissione. Ergo Deinde hoc sacrificio virtus passionis Christi immediate applicatur tam viuus, quam defunctis. Praestat ergo ut haec applicatio sit efficax, & infallibilis quoad aliquem effectum, qui nullus alius excogitari potest praeter poenarum remissionem. Adde haec remissio per extrinsecam condonationem Dei fieri potest. Ergo nullum est inconueniens, quod virtute sacrificij immediate fiat.

8. Quaestio quinta. An virtute huius sacrificij dona tam spiritualia, quam temporalia impententur? Certum est imperari, quod manifeste indicat Trident. sess. 22. cap. 2. et cap. 3. affirmans pro fidelium viuorum peccatis, poenis, satisfactio, nibus, aliisque necessitatibus hoc sacrificium offerri, sicuti de facto Ecclesia saepe offert, & ad eum finem orationes fundit, quae nullatenus fierent, si virtute huius sacrificij ea bona imperari non possent. Aduertit tamen optime Valq. disp. 228. cap. 4. num. 32. bona temporalia virtute huius sacrificij non concedi, nisi quatenus animae salutem deseruire possunt, quia Christus pro bonorum temporalium consecratione obsequio respectu ad spiritualia mortuus non est. Non igitur pro ipsis absque hoc respectu passio Christi in hoc sacrificio contenta applicari potest.

9. Quaestio sexta. Quinam ex praedictis effectibus infallibiliter conferantur? Respondeo solum remissionem poenae pro peccatis debita infallibiliter conferri, reliquos vero effectus quando diuinae prouidentiae melius placitum fuerit. Sic Valq. disputat. 229. cap. 2. Aegid. de Coninch. quest. 23. art. 1. dub. 8. conclus. 3. et 5. Bonac. disputat. 4. quest. ubi. punct. 3. Probo, quia huic sacrificio sicut & Sacramento assignare debemus aliquem effectum, qui non ponenti obicem infallibiliter concedatur. At nullus alius assignari potest praeter remissionem poenae, eaque de causa tam pro viuus, quam pro defunctis hoc sacrificium offertur. Ergo hic effectus est infallibilis; Quod vero nullus alius effectus sit infallibilis, probo. Nam peccatorum remissio medio auxilio opportuno, quo ad poenitentiam excitamur, infallibilis esse non potest, alias nullus foret peccator, pro quo sacrificium oblatum esset, qui de peccatis commissis non poeniteret, & misericordiam non consequeretur. Ex eadem ratione conuincitur donum perseuerantiae vi huius sacramenti petum non infallibiliter obtineri, alias fere nullus damnaretur, cum rarus sit, pro quo hoc sacrificium oblatum non sit, non solum in genere, sed in specie, & in particulari. Idem argumentum fieri potest de aliis spiritualibus donis scilicet charitate, patientia, humilitate, &c. Bona item temporalia experientia manifestat vi huius sacramenti infallibiliter non obtineri. Saep enim sacrificium offerimus pro salute corporis, pro pluuia, pro serenitate, pro belli victoria, pro felicitate mentis, & similibus.

sibus obtinendis quæ tamen sæpe non obtinentur. Neque inde fit prædictos effectus sacrificio tribuendos non esse, sunt enim sacrificio tribuendi, siquidem ad eos obtinendos Christus Dominus sacrificij oblationem instituit, eique virtutem concessit, ut constat ex Trident. *sess. 22. c. 2. c. 2. c. 3.* Quod vero non semper obtineantur, sed solum quando diuinæ prouidentia placitum fuerit, non probat sacrificium ad eorum consecutionem institutum non esse, sed solum probat non esse institutum pro infallibili eorum consecutione, sed pro consecutione diuinæ prouidentia conformi. Exemploque Eucharistia quatenus sacramentum est declarari potest, inter illius namque effectus ex opere operato enumeratur à mortalibus præseruatio, qui tamen effectus non semper, & infallibiliter obtinentur, sed quando diuinæ prouidentia placitum est, ut latius suo loco diximus.

Quæstio septima. An sacrificium virtutem habeat infinitam pro supradictis effectibus concedendis? Ratio dubitandi est, quia sacrificij valor, & operatio non ex re oblata, sed ex oblatione desumi debet, alias sacrificium, ut à sacerdote nomine proprio offertur, virtutem, & valorem infinitum haberet ad impetrandum, & satisfaciendum; quod nullus concedit. At oblatio virtutem infinitam habere non potest, siquidem non procedit ab offerente infinite grato. Sacerdos enim tametsi Christi personam gerat, non est Deo infinite gratus, aliis eius oblatio ex opere operantis meritum infinitum haberet, quod est absurdum. Quod si dicas eam virtutem infinitam habere ex eo quod Christus non solum remouet, sed proximè sacrificium offert: Obstat, quia ea oblatio prout à Christo procedit non est denuò meritoria, nec satisfactoria, nec fortè imperatoria, tametsi per eam meritum, satisfactionem, & impetrationem suæ vitæ applicet. Ergo ex ea applicatione non est virtus huius sacrificij desumenda, præcipue cum incertum sit Christum eo modo ad sacrificium concurrere, necessarioque concedendum sit sacrificio, quod in triduo fieret eandem virtutem, & valorem, qui præsentis sacrificio conceditur.

11. Dicendum tamen est cum communi omnium sententia, virtutem, & valorem sacrificij Missæ ex se infinitum esse tam secundum intentionem, quam secundum extensionem. Sic Petr. Nauarra aliis relatis, *lib. 2. c. 2. n. 268.* Valq. *disp. 230. cap. 3. c. 3. disp. 231. cap. 3.* Suar. *disp. 79. sect. 11. c. 12.* Egid. de Coninch. *q. 83. art. 1. dub. 10. concl. 6. num. 167.* & alij apud ipsos. Ratio est, quia nullum inconueniens nascitur ex eo quod Christus Dominus hanc virtutem, & efficaciam tribuerit sacrificio, quinimò maxime conueniens fuit, ut sic sacrificium cum sacramento conueniat. Si enim cuilibet sacramento hanc virtutem, & efficaciam infinitam synthegetomaticè concessit, eo quod merita suæ Passionis continet, ideoque quo maior est suscipiens dispositio, eo abundantior fructum sacramentum confert, ut quid sacrificio hæc virtus deneganda erat? Quocirca asserendum est quo maior fuerit dispositio & deuotio illius pro quo hoc sacrificium offertur à sacerdote in persona Christi, eo maiorem esse fructum, qui per hoc sacrificium communicatur. Ergo quoad intentionem eius virtus & valor finitus non est, cum nunquam finiri possit. Quoad extensionem vero inde probatur. Si enim pro pluribus æquè dispositis sacrificium sacerdos offerret, non videntur singuli minus de sacrificio participare, ac si pro singulis offerretur. Aliàs cum plures sacerdotes eandem hostiam consecrarent, idemque sacrificium pro seipsis offerrent, minorem fructum perciperent, & quo plures Missæ aditarent, minor fructus ex opere operato, & vi sacrificij singulis communicaretur, quæ certè absurda sunt. Adde hanc infinitatem satis indicare Ecclesiam cum pro omnibus viuus, atque defunctis hoc sacrificium offert, neminemque ab illius participatione excludit.

12. Dices, ergo iniquè agit sacerdos, & contra charitatem debitam vni tantum fructum sacrificij applicans, cum omnibus applicare possit absque singulorum diminutione, superflueque Ecclesia pro vnus necessitatis impetratione plura sacra multiplicaret, cum eadem virtus & efficacia vt pote infinita in vno sacro adsit, quæ adesset in pluribus, frustra que moriturus plura sacra facienda relinqueret, cum eundem effectum vno sacro, ac pluribus obtinere posset, nullamque iniustitiam sacerdos committeret plura integra stipendia à pluribus accipiens, si æquè pro pluribus sacrum faceret, siquidem æquè singulis prodest, ac si pro singulis offerretur?

Respondeo negando iniquè agere sacerdotem applicantem vni in particulari sacrificij fructum, cum posset pluribus applicare absque diminutione, quia incertum est ex applicatione pluribus facta fructum non diminui, ob quam incertitudinem non peccat sacerdos vni tantum applicans, tametsi posset pluribus applicare. Ad secundum nego superflue Ecclesiam pro vnus necessitatis impetratione plura sacra multiplicare, nam esto in quolibet sacro eadè virtus impetrandi contineatur, ac contrinetur in omnibus. At applicatio illius virtutis efficacior est pluribus sacris factis, quam vna tantum cæteris paribus, sicut in sacramento cernitur, quilibet enim hostia consecrata

virtutem habet ex se conferendi gratiam ita abundantem, sicuti habent omnes hostia consecrata. Non tamen inde infertur vilius non esse pluries communicare, quam semel, quia virtus ex se finita finito modo communicatur iuxta suscipientis dispositionem, ac prouide ex multiplicatione communionis augeri effectus potest. Sic in præsentis dicendum est, quodlibet inquam sacrificium est virtutem infinitam habere impetrandi quantum est ex se, de facto tamen limitationem suscipit ex intentione offerentis, & ex dispositione illius pro quo offertur. Et ex his constat qualiter moriturus vtiliter procedit plura sacra facienda pro se relinquens, præcipue cum ex quolibet sacro specialis Deo cultus, & honor accrescat. Ad vltimum nego sacerdotem non committere iniustitiam plura integra stipendia accipiens à pluribus, quia esto fructus sacrificij non diminuat, & ex hac parte nulla illis fiat iniustitia, sit tamen maxima ex eo quod contra singulorum voluntatem integram sustentationem à quolibet accipiat, cum ab vno tantum accepturus esset.

13. Ex his deducitur solutio illius quæstionis, an sacrificium missæ pro pluribus oblatum æquè prodest singulis, ac si pro singulis offerretur? Existimo namque probabilis æquè singulis prodesse, maxime si pro pluribus sigillatim offeratur. Sic tenent Valq. *dicta disp. 231. cap. 1.* Petr. Nauarra, *lib. 2. cap. 2. num. 268. in 2. edit.* & alij ab eisdem relati. Ratio est, quia duplicem fructum ex opere operato hoc sacrificium habet, scilicet propitiationem, seu impetrationem, & satisfactionem. Nullus autem ex his effectibus ex consortio plurium, pro quibus offertur minui potest. Ergo sacrificium Missæ ex opere operato pro pluribus oblatum æquè prodest singulis, ac si pro singulis offerretur. Et in primis quoad effectum impetrationis, cui Suar. *disp. 79. sect. 12. concl. 3.* nullam limitationem concedit, sic probat. Quia hæc efficacia ex nullo capite minui potest, cum sacrificium ob infinitam dignitatem, quam in se habet aptissimum sit, ut eo placatus Deus moueatur ad qualibet beneficia concedenda. Quod si dicas minui ex oratione, & petitione cui adiungitur. Non enim sacrificium impetrat, nisi quatenus orationi adiungitur, quia non impetrat nisi quod petitur, & postulat, id est facit ut impetretur id quod medio sacrificio postulatum est. Atqui petitio in generali, & pro pluribus facta minoris efficacitatis est, quam si pro vno solo fieret. Ergo ex hac parte efficacitas sacrificij ad impetrandum minui potest? Obstat, quia vt eleganter probat Petr. Nauarra, *lib. 2. de restit. cap. 2. num. 259.* ex ea parte virtus sacrificij minui non potest, primò quia impetratio nõ fundatur in proportione, & conuenientia orationis cum beneficio petito, sed in liberalitate Dei, quæ nõ minuitur, etiam si pro multis oratio fiat: quare licet oratio sit rapida, potest impetrare, & de facto impetrat aliquando beneficium, quod oratio feruens non impetrat. Secundo quia est in reliquis orationibus virtus impetrandi minuat ex plurium consortio, pro quibus orationes funduntur, quia nititur orantis dignitati. At oratio quæ meritis Christi innititur, & nomine ipsius fit minui non potest, quia merita Christi diminutionem non patiuntur. Neque inde fit inutile esse multiplicare sacrificia, & pluribus sacrificiis idè ipsam exposulare, quia cū hic effectus non semper concedatur, sed quando iuxta diuinam prouidentiam expediens fuerit, fortè decreuit Deus petita concedere, si ab eo importunè petantur, secus si semel tantum postulatio fiat. Et quia aliquando in concessione non spectat Deus virtutem, & efficaciam quam habet oratio ad impetrandum, sed meritum, & condignitatem ipsius postulantis, vel eius pro quo petitio facta est, & beneficium concedi debet.

Quoad effectum satisfactionis ea consideratione probat in singulis non minui, tametsi pro pluribus offeratur, sed vnicuique fructum correspondere iuxta propriam dispositionem, quæ principaliter metienda est ex gratia, & donis spiritualibus, quibus est affectus is pro quo sacrificium offertur, & ex deuotione, & affectu, quem ad sacrificium habuit. Quia sic sacrificium instituitur, vt applicatum pluribus æquè singulis prodest, ac si pro singulis offerretur, & dignitatem sacrificij, & liberalitatem Dei non leuiter commendat, nostramque salutem maxime promouet. Ergo affirmandum est.

14. Quod si dicas vsu, & praxi Ecclesie contrarium significari, siquidem sacerdos solum applicat Missam ei à quo stipendium accepit, quam certè credendum est aliis fore applicatum, si fructus ex opere operato non minueretur ex applicatione aliis facta? Respõdeo vt supra, ab hac applicatione cessare ob incertitudinem, an fructus sit diuidendus, ne ergo exponatur huic dubio, tutiore partem licet minus probabilem sequatur. Et ob eam causam non potest sacerdos pro vno sacro plura integra stipendia à pluribus accipere, quia sub lite est, sitne fructus minuendus. Et præterea stipendium non pro sacro confertur, sed in sustentationem sacerdotis sub obligatione sacrum faciendi. At iniustum est, & contra voluntatem concederem stipendium velle pluribus integris stipendiis acceptis vnico sacrificio satisfacere. Si vero obliuiscas secundò ex hac infinitate inferri conuenientius esse, ne sacerdoti relicta esset potestas applicandi fructum sacrificij,

est, sed ipsum sacrificium ex institutione Christi applicatum esse tam viuis, quam defunctis? Negandum est quia, sacerdotum dignitatem decubat hæc libera applicatio, vt pote qui constituti sunt dispensatores mysteriorum Dei. Quod si tercio vigas vnico sacrificio omnes animas purgatorij liberari posse, sicuti si pro singulis singula sacra oblata essent omnibusque æquè vnum sacrum pro ipsis oblatum, ac plura pro singulis oblata prodesse? Neganda est sequela, quia sacrificium prodest animabus purgatorij secundum mensuram gratiæ, quam habent, & deuotionem, qua existentes in hac vita procurant sacrificium, & secundum intentionem sacerdotis, cum autem hæc æqualia esse non possint in omnibus animabus purgatorij, efficitur non æquè omnibus sacrificium prodesse. Deinde cum sacerdos dupliciter possit sacrificium pro animabus purgatorij applicare, generaliter, & confusè, vel specialiter, procedendum est ex applicatione generali maiorem fructum proferre iis, pro quibus sacrificium applicatur, quam si specialiter applicatum esset.

Quæstio octaua. Quibus sacrificij fructus ex opere operato communicetur, quamque dispositionem habere debeant ad illum percipiendum. Duplex genus personarum ad hoc sacrificium concurrunt. Vnum est offerentium, alterum eorum pro quibus offertur. Offerens propriè est sacerdos, quia solus ille consecrat, reliqui vero fideles tamen ministrant sacrificio, vel ad illud postulatione, aut stipendio dato concurrunt, solum denominatiuè, & extrinsecè offerentes dicuntur. Dubium ergo est, an sacerdoti quatenus offerens est, reliquitque fidelibus sub hac ratione effectus sacrificij ex opere operato communicetur? De sacerdote communis sententia affirmat, teste Suar. *disp. 79. sect. 9. circa finem*. De reliquis docet Navarra, *lib. 2. de restit. c. 2. à n. 280*. Probaturque potest. Tum quia sacerdos nomine Ecclesiæ offert hoc sacrificium pro omnibus, qui illud offertur. Sentit ergo offerentes fructum ex sacrificio participare. Tum quia sacrificium consistit in oblatione, quæ æquè offerentes, ac illos pro quibus offertur respicit. Nihilominus censeo ex opere operato, & ex Christi institutione nullum effectum sacerdoti quatenus offerens est, & à fortiori nec reliquis fidelibus, quatenus offerentes sunt, communicari. Sic Vaso. *disp. 231. cap. 3. n. 12*. ibique rationem optimam reddit, quia Christus Dominus quatenus seipsum Patri obtulit, non suscepit in se sacrificij fructum, quia non pro se, sed pro aliis obtulit. Ergo sacrificij effectus ex opere operato non offerentibus, sed illis pro quibus offertur communicatur. Adde effectus huius sacrificij ex opere operato relinquuntur sacerdoti personam Christi gerenti communicandus. Non igitur ipsi quatenus offerens est, neque aliis fidelibus quatenus offerentes sunt, communicatur, aliàs independentè à sacerdotis voluntate, & applicatione communicaretur. Rationes contrariæ non videntur. Non enim ex eo quod sacerdos nomine Ecclesiæ sacrificium offert pro iis qui illud offerunt, inferunt sacrificium in offerentibus quatenus tales sunt, habere effectum ex opere operato, sed solum ex opere operantis, & per modum imperationis. Neque ex eo quod sacrificium ad sui constitutionem æquè respiciat offerentes, ac eo pro quibus offertur, inferri potest illius effectum offerenti applicari, sicuti non inferunt sacramenti effectum applicari ministro, tamen sacramentum vt sic æquè ministrum, ac suscipientem respiciat. Restat ergo sacrificij fructum ex opere operato iis tantum pro quibus offertur, communicari.

15. Quam vero dispositionem habere debeant? Breuiter respondeo, si de remissione penæ quæ est effectus infallibilis, & proprius sacrificij, loquamur, necessariò debet in gratia existere, quia vt ex D. Thom. communiter recepto, *q. 79. art. 7. ad 2. constat*, nemini remittitur penæ debita pro peccatis, quin culpa mortalis fuerit remissa. Si vero de effectu imperationis loquamur, peccatoribus conuenire potest, vt pote qui illius capaces sunt, iis enim medio sacrificio imperari à Deo donum penitentiae potest, sicuti docet concil. Trident. *sess. 21. c. 2*. Supradicti effectus efficacius, & abundantius communicantur iis, qui specialius ad hoc sacrificium concurrunt vel postulatione, vel stipendij concessione, vel sacri ministrante. Expediit enim vt sacrificium, sicut & sacramentum, effectus communicet abundantiores melius disposito.

16. Quæstio nona. Quam intentionem habere debeat sacerdos, vt sacrificium Missæ iis pro quibus offertur, ex opere operato proficiat? Duplicem intentionem habere sacerdos potest: primò propriam, aliam ex debito. Aliqui Doctores sentiunt non posse sacerdotem mutare intentionem ex debito, quia sacerdos vt minister Christi operatur. Teneatur ergo iuxta eius voluntatem operari: voluntas Christi est, vt intentione debite satisfaciatur. Ergo hæc mutare non potest. Quocirca sacerdos obligatus est obedientia, vel iustitia, vel charitate alicui sacrificium applicare, non videtur hanc intentionem mutare posse. Sic Securus *quodlib. 20. q. de secundo art. vlt. de secundo*. Gab. *in can. Missa. lect. 26. lit. P. c. 2*. Nihilominus verissimum est propriam applicationem sacerdotis neces-

sariam esse, vt sacrificium habeat effectum. Sic Suar. *disp. 79. sect. 9. Egid. de Coninch. quæst. 83. art. 1. dub. 9. concl. 8*. Laym. *lib. 5. tract. 5. cap. 2. assert. 4. Valq. disp. 231. cap. 6*. Ratio est, quia effectus sacrificij ex opere operato nemini conceditur nisi medio sacerdote, hic enim solus est constitutus dispensator mysteriorum Dei, & in ordinatione potestatem accepit sacrificium offerendi, & consequenter eius fructum applicandi pro viuis, & defunctis. Ergo dum sacerdos sacrificium non applicat, effectus sacrificij nemini applicatur. At ex eo præcisè quod sacerdos obligatus sit sacrificium alicui applicare, non inferuntur necessariò quod ipse applicet, potest enim eo omisso sibi, vel alteri applicare. Ergo ex intentione debita propriè effectus sacrificij non applicatur.

Rursus hanc intentionem, & applicationem habere potest sacerdos confusam, vel specialem. Confusam voco, cum sub quadam generalitate pluribus sacrificium applicat, vt si sacerdos sacrificium applicaret omnibus fidelibus huius ciuitatis, omnibus consanguineis in purgatorio existentibus, vel omnibus fidelibus viuis, atque defunctis. Specialem voco, si intentionem referat in personas signatas, & determinatas. Si sacerdos sub ratione confusa pluribus sacrificium applicet, minus prodest singulis, quam si pro singulis specialiter, & in particulari applicatum esset. Nam cum sacrificij effectus pendeat ex applicatione sacerdotis, conueniens fuit, vt applicationi perfectiori abundantior effectus concederetur, vt bene notauit Valq. *disp. 231. c. 6. n. 38*. Prædictam applicationem siue generalem, siue specialem habere sacerdos debet, vel ante consecrationem, vel in ipsa consecratione, quia eo tempore personam Christi sustinet. Vnde transacta consecratione iam non est in potestate sacerdotis effectum sacrificij alicui applicare, quia iam non est sacrificium, neque expectare debet sacrificij fructus applicationem sacerdotis subsequenter. Egid. de Coninch. *q. 83. art. 1. dub. 9. concl. 9*. Quod si aliquando contingat alicui sacerdotem consecrare hostiam alicui calicem, ei qui calicè consecrauit, competit sacrificij applicatio, quippe, sacrificij perfecti, expedit tamè vt præcederis sacerdotis intentioni se conformet, tamen obligatus non sit. Valq. *disp. 231. cap. 6. in fine*. Quapropter debet sacerdos vt fructuosè sacrificet alicui, vel aliquibus sub speciali, vel generali intentione fructum sacrificij applicare. Quod si contingat applicationem specialem esse, consultum est an vni tantum fiat, sed pluribus, ne forte sacrificij fructus inapplicatus existat ob incapacitatem subiecti, cui fuit applicatus. Opus tamen non est, vt expressè & formaliter applices, sufficit virtualiter, & implicite, vt si ante sacrificium intentionem habuisti fructum applicandi ei cui ex iustitia, vel obedientia applicare obligatus es, tamen tempore sacrificij oblitus illius fueris.

17. Dubium tamen graue est, an validè, & licite possis applicare sacrificium sub conditione contingenter futura. V. g. an possis celebrare pro eo, qui sequenti die primus è vita decesserit, vel à te sacrificium ex postulatuerit, stipendiumve concesserit? Affirmant Navarra, *lib. 2. de restit. c. 2. n. 370*. Aragon. *2. 2. q. 85. art. 3. dub. penult.* Ioann. Bapt. Conrad. *2. p. casuum cõscient. quæst. 355*. contentit ex parte Cordub. *lib. 1. qq. 4. dub. 6*. Mouentur, quia potes intentionem habere, cum sacrum facis: vt fructus statim applicetur ei, qui sacrificium postulaturus est siquidem Deus id optimè nouit: vel intentionem habere potes, vt in acceptione diuina referatur ei postmodum applicandus. Nulla enim in iis intentionibus repugnantia, aut implicatio cernitur. Nam ex prima intentione sacrificij fructus non suspenditur, sed statim applicatur, cum sacrificium perficitur. Et licet ex posteriori intentione sacrificij fructus suspendatur, hæc suspensio contraria non est sacrificij fructibus. Tum quia de facto plures sacrificiorum fructus, qui ob incapacitatem eorum quibus fuerunt applicati non habuerunt effectum in thesauro Ecclesiæ, & acceptione diuina referuntur per Pontificem applicandi. Cur ergo non poterunt referuari applicandi ex intentione sacerdotis sacrificantis? Adde effectus sacrificij quoad imperationem non conceditur, cum sacrificium fit, sed à intuitu sacrificij facti opportuno tempore concedendus referuatur. Cur ergo satisfactio non poterit opportuno tempore concedenda referuari.

18. Nihilominus verius censeo non esse in potestate sacerdotis referuare sacrificij fructum applicandum ei qui postmodum moriturus est, vel stipendium largiturus, quia sacerdoti datum non est fructum sacrificij applicare, nisi quando sacrificat, quia nomine Christi applicat, ac proinde cū Christi personam sustinet applicare debet. At applicans sub conditione futura non applicat, cum Christi personam sustinet, sed referuat applicandum; adueniente conditione caret potestare applicandi. Ergo inualidè hoc applicationis modo vritur. Ab inconuenienti id ipsum probari potest, quia inde ferretur sacerdotem applicare sacrificij fructum posse peccatori in mortali existenti, sub conditione quod à peccato resurgat, quod alienum est ab vlt. Ecclesiæ. Non igitur sub conditione contingenter futura effectus sacrificij applicari potest. Sic Suar. *disp. 79. sect. 9. Egid. de Coninch. quæst. 83. art. 1. dub. 9. concl. 10*. Valq. *disp. 231. cap. 7. in fine. c. disp. 234. cap. 3. num. 22*.

Barbof. 2. p. de perfect. Episcop. allegat. 24. à numer. 12. Quod si sacerdos velit, vt cum sit sacrificium applicetur fructus ei, quem Deus seiposte elemosynam concessurum, vel ex hac vita primò decessurum. Verius existimo eam applicationem validam esse posse, quia est absoluta, & independens ab aliqua conditione futura. Nam esto sit futurum contingens quilibet primo stipem pro Missa sit concessurus. At Deum id seire non est contingens futurum, sed præsens, & necessarium; secundum quam præsentiā, & necessitatem fructus sacrificij applicatur, nec reservatur applicandus ad tempus mortis, vel concessionis stipendij. Verum esto hæc applicatio valida esse possit, ac credo ea non satisfieri ei qui postmodum Missam petiit, & stipem elargitur; quippe est contra voluntatem ipsius ea anticipata applicatio, ipse enim intendit petitione, & stipendij elargitione se ad fructum sacrificij recipiendum disponere, qua dispositione tempore sacrificij caruit, præterquam quod eo tempore fortè fuit ad fructum sacrificij recipiendum incapax. Ob hanc causam meritò Clemens VIII. ex decreto sanctæ Congregat. 15. Nouemb. anno 1605. consuetudinem illorum, qui Missas anticipata intentione celebrant, pro his qui postmodum stipem erant elargiendi, tanquam periculofam, & fidelium scandalis, & offensio-nibus obnoxiam, & à vetusto Ecclesiæ more abhorrentem explosit, & improbauit, omnibusque Episcopis in suis diocesis, & Prælati regularium in suis Ordinibus exterminandam præcepit, vt latius refert Barbof. in remiss. concil. sess. 22. in princ. c. 2. p. de potest. Episc. alleg. 24. num. 12. c. seq. vbi pluribus relatis firmat aduersus dictam prohibitionem non procedere capellanus, qui Missas ex obligatione dicendas anticipatè recitaret, neque qui recitaret pro intentione illius, qui obligatus est Missas commendare, quia in iis casibus fructus sacrificij non suspenditur postmodum applicandus, sed statim applicatur iuxta intentionem præsentem certam, & determinatam. Et insuper is pro quo sacrificium applicatur, non speratur melius se dispositurum ad sacrificij fructum percipiendum.

19. Ex his decidenda est quæstio, an laudanda sit consuetudo, qua aliqui pij viri vsi sunt celebrandi exequias, & officium defunctorum pro se dum viuere? Et quidem si prædictum officium & sacrificium ea intentione fieret, vt illius fructus reservaretur in acceptione diuina applicandus post huius vite egressum, laudanda ea consuetudo non esset, sed omnino reprobanda vt potè inutilis, & infructuosa. At si celebrantes sacrificium funebre intendunt satisfactionis fructum sibi tunc applicari, & virtute illius sacrificij beneficium aliquod suo tempore concedendum impetrare, non est ita manifesta prædictæ consuetudinis deordinatio, ea tamen conditione posita, vt orationes, & preces, quæ defunctos denotant, non ad te referuntur, sed ad defunctos in purgatorio existentes. Similiter ergo officium & sacrificium funebre celebrare poteris, vt illius fructus tibi applicetur, dummodò non intendas orationes, & preces defunctorum ad te referre. Adde non solum orationes defunctorum ad te referre non potes, sed neque fructus qui medijs illis ex sacrificio oblato consequitur. Nam sacerdos orationes, & preces Ecclesiasticas decantans, & medijs illis sacrificium offerens, vt minister Ecclesiæ procedit, cuius intentionem mutare non potest, neque illorum fructum alijs ab Ecclesiâ designatis applicare: solum enim tibi applicare potest, & debet fructum sacrificio correspondentem, quatenus in persona Christi sacrificium offert. Quam applicationem nullatenus impedit sacrificium funebre, cum æquè ex illo, ac ex quolibet alio fructus sacrificij obtineatur. Non ergo damnanda est consuetudo illorum, qui pro se dum viuunt exequias, & officium funebre decantari curant, vt eo pacto mortis memoriam præsentem habeant. Sicuti fecit Albert. Magnus, teste Ferdinando Castillo, 2. p. Histor. Gener. S. Dominici lib. 3. cap. 46. & Henric. 2. Comes de Rotenec. Episcop. Ratispon. 33. apud VViguleum Vndium in Histor. Sic sustinet Pinel. li. 2. de Missa c. 7. q. 3. Nauarr. lib. 3. consil. conf. 6. de celebrat. Missar. edit. 2. Zerola in praxi Episc. 2. p. verbo Missa vers. 10. Barbola in remissionib. concil. sess. 22. cap. 2. in fine

Nihilominus etsi prædicta consuetudo illa moderatione apposta per se illicita non sit, existimo tamen nullatenus esse permittendam, primò, & præcipuè, quia est aliena ab usu, & consuetudine Ecclesiæ Romanæ, quæ officium funebre non pro viujs, sed pro defunctis decantari curat. Secundò quia ex ea consuetudine datur fidelibus occasio suspicandi sic mandantem celebrare, & celebrantem velle

orationes, & preces ab Ecclesiâ pro defunctis institutas ad viuos referre, quod & superstitiosum est, & veritati contrarium. Tercio quia ex illius officij funebri celebratione, nulla specialis utilitas tam quoad satisfactionem, quam quoad impetrationem tibi provenit, quæ provenire non possit ex cuiuslibet officij celebratione, vt quid ergo tale sacrificium petendum est? Quod si dicas vt mortis memoriam efficacius excites? Obstat; quia hanc memoriam eadem efficacia excitare poteris, si officium funebre in memoriam alicuius defuncti, vel omnium defunctorum fidelium celebrari cures. Nulla igitur est conuenientia, ob quam in tui memoriam quasi iam saculo mortuus esses, officium funebre celebretur, quinimo improprie & contra veritatem sit. Et ita docet Paul. Layman. li. 5. sum. tract. 5. c. 2. num. 15.

P V N C T U M VII.

Quibus diebus, & qua hora licitum sit sacerdotibus celebrare.

1. Licitum, & consulendum est singulis diebus omnibus sacerdotibus non impeditis celebrare.
2. Excipiuntur communiter tres dies, sed de feria quinta hebdomada sancta nulla est prohibitio.
3. Feria sexta parasænes nemini licet celebrare.
4. Sabbato sancto priuatim non licet tamesi aliqui oppositum sentiant probabiliter.
5. Ante solemnem Missam nequaquam est probabile.
6. Eodem die semel tantum sacrificare potest.
7. Excipitur dies natalis Domini.
8. Excipiuntur necessitatis casus, & qui sint.
9. Iudicium fertur de prædictis casibus.
10. Affirmant aliqui causam sufficientem, vt his eodem die celebretur, sufficere ter, & quater.
11. Contrarium verius.
12. Qua hora sit Missa celebranda.
13. Que excipiuntur ab hac regula.
14. Post meridiem non licet celebrare. Et que excipiuntur.

1. Singulis diebus non solum licitum, sed & consulendum est omnibus sacerdotibus sacrum facere, quia non solum in eorum utilitatem, sed in utilitatem publicam totius Ecclesiæ, & animarum in purgatorio existentium sacrificium cedit. Ob quam causam sacerdotibus, quibus alijs more laicorum, consulunt non esset spectata eorum dispositione singulis diebus communicare, celebrare consulunt est, vt bene notauit Valq. disp. 232. c. 1. in fine.

2. Excipiuntur autem communiter tres dies, quibus priuatim celebrare non licet, videlicet feria quinta in cena Domini, feria sexta parasænes, & sabbato sancto. Sed de feria quinta in Cena Domini communis est Doctorum sententia, nullam esse obligationem abstinendi à sacrificio, neque ex iure scripto, quia nullum est, neque ex consuetudine qua vim legis habeat. Nam eoque pluribus Ecclesijs introductum sit vicam Missam solemnem celebrari, in qua omnes sacerdotes communicant, id non est introductum per modum obligationis; sed deuotionis vt apertius Apostolorum communio de manu Christi Domini commemoretur. Adde prædictam consuetudinem abrogatam iam esse, cum passim videamus eo die sacrificium celebrari tam Romæ, quam extra. Et ita sustinet aduersus Francolinum, lib. de hor. canonic. 30. num. 4. Nauarr. in sum. cap. 22. num. 88. Angeles in florib. quest. 8. de valore Missæ. Valq. disp. 232. cap. 2. num. 24. Suar. disp. 80. sect. 1. Egid. de Coninch. quest. 83. art. 2. dub. 2. numer. 2. num. 210. Layman. lib. 5. tract. 5. cap. 4. numer. 9. Mouet tamen optime Valquez dicto loco has priuatas, Missas celebrari debere antequam solemnis in Ecclesiâ finiatur. Nam ea finita nequeunt sacerdotes absque graui culpa Missas priuatas dicere, quia iam inceptum officium parasænes cum vespere dicantur, & recollitur memoria realis mortis, & sepultura Christi Domini. Ob quam causam feria sexta parasænes celebratio interdicitur, vt iam dicimus.

3. Feria sexta parasænes omnes Doctores restantur nemini licitum esse sacrificare ob prohibitionem factam ab Innocent. I. episc. 1. ad Decent. cap. 4. & refertur c. sabbato, de consecrat. disp. 3. Rationem congruentiam reddit D. Thoma quest. 83. art. 1. ad 2. quia eo die Ecclesiâ recollit realem Christi Passionem, & mortem. Non igitur expedire mysticam, & incrementum mortem exhibere. Verum si eius sacerdos ex præconsecratis feria 5. communicat, eodem modo quilibet alius communicare poterit: quia more laicorum eo die communicare interdicitum non est, quinimo permittitur, sicuti tradit alijs relatis Layman. lib. 5. sum. tract. 5. cap. 4. assert. 6. Eman. Saà, verbo Missæ num.